

Súd: Najvyšší správny súd SR
Spisová značka: 6Sžfk/33/2020
Identifikačné číslo spisu: 6016200618
Dátum vydania rozhodnutia: 24. mája 2022
Meno a priezvisko: JUDr. Zuzana Mališová
Funkcia: predsedníčka senátu
ECLI: ECLI:SK:NSSSR:2022:6016200618.2

ROZSUDOK

Najvyšší správny súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zuzany Mališovej a členov senátu JUDr. Moniky Valašikovej, PhD. a prof. JUDr. PhDr. Petra Potáscha, PhD., v právnej veci žalobcu (sťažovateľa): O. O. O., nar. XX.XX.XXXX, U. D. XX, XXX XX N., zastúpeného advokátskou kanceláriou: BAKO LEVRINC - advokáti s.r.o., J.Kozáček 13, 960 01 Zvolen, IČO: 36 859 842, proti žalovanému: Finančné riaditeľstvo Slovenskej republiky, Lazovná 63, 974 01 Banská Bystrica, IČO: 42 499 500, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného číslo: 336757/2016 zo dňa 29.03.2016 a rozhodnutia žalovaného číslo: 1332978/2016 zo dňa 19.07.2016, v konaní o kasačnej sťažnosti žalobcu proti právoplatnému rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici č.k. 24S/73/2016-38 zo dňa 8. decembra 2016, takto

r o z h o d o l :

Kasačná sťažnosť sa z a m i e t a .

Účastníkom konania sa náhrada trov kasačného konania n e p r i z n á v a .

O d ô v o d n e n i e

I.

Konanie pred správnym súdom

1. Krajský súd v Banskej Bystrici (ďalej aj ako „krajský súd“) rozsudkom č.k. 24S/73/2016-38 zo dňa 8. decembra 2016 (ďalej aj ako „napadnutý rozsudok“) podľa ustanovenia § 190 zákona č. 162/2015 Z.z. Správneho súdneho poriadku (ďalej aj ako „SSP“) zamietol žaloby, ktorými sa žalobca domáhal preskúmania zákonnosti rozhodnutia žalovaného číslo: 336757/2016 zo dňa 29.03.2016 (ďalej aj ako „napadnuté rozhodnutie 1“) a rozhodnutia žalovaného číslo: 1332978/2016 zo dňa 19.07.2016, (ďalej aj ako „napadnuté rozhodnutie 2“). Napadnutým rozhodnutím 1 bolo potvrdené prvostupňové rozhodnutie správcu dane - Mesta Žarnovica č. 5790/2015 zo dňa 04.01.2016, ktorým vyrubil žalobcovi daň z nehnuteľností na rok 2015 vo výške 964,84 eura. Rozhodnutie odôvodnil tým, že daň bola vyrubená podľa § 99e ods. 1 zákona č. 582/2004 Z.z. o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady v platnom znení (ďalej len „zákon č. 582/2004 Z.z.“) a podľa § 68 zákona č. 563/2009 Z.z. o správe daní (Daňový poriadok) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v platnom znení (ďalej len „Daňový poriadok“). Základ dane bol určený podľa

skutočností zistených pri určovaní dane podľa pomôcok v súlade s § 48 ods. 2 Daňového poriadku, ktoré vykonal správca dane u daňovníka 07.10.2015 v súlade s protokolom o určení dane podľa pomôcok č. 2015/11/00355 zo dňa 09.11.2015, ktorý bol daňovníkovi doručený 30.11.2015. Napadnutým rozhodnutím 2 bolo potvrdené prvostupňové rozhodnutie správcu dane - Mesta Žarnovica č. 5624/2016 zo dňa 03. mája 2016, ktorým vyrubil žalobcovi na rok 2016 daň z nehnuteľností v sume 964,84 eura podľa § 99e ods. 1 zákona č. 582/2004 Z. z. a podľa Daňového poriadku. Krajský súd spojil konania o žalobách vedených pod sp. zn. 24S/73/2016 a sp. zn. 24S/132/2016 s tým, že ďalej sa budú viesť pod sp. zn. 24S/73/2016.

2. Žalobné námietky týkajúce sa nesprávneho postupu správcu dane vyhodnotil krajský súd ako nedôvodné, pretože žalobca bol výzvou správcu dane z 23.09.2014 doručenou mu 10.10.2014 vyzvaný na doplnenie daňového priznania k dani z nehnuteľností a výzvou z 28.07.2015 doručenou mu 11.08.2015 bol vyzvaný na podanie čiastkového priznania dani z nehnuteľností a predloženie identifikácie parciel registra „E“ na parcely registra „C“. Žalobca na základe týchto výziev čiastkové daňové priznanie nepredložil. Krajský súd uviedol, že správca dane postupoval presne podľa ustanovenia § 48 ods. 1, písm. a/ Daňového poriadku, keď daňovník na výzvu správcu dane čiastkové daňové priznanie nepodal, bol správca dane povinný postupovať tak, že zistí základ dane a určí daň podľa pomôcok.

3. Čo sa týka rozhodnutia ohľadom dane za rok 2016, bolo podľa krajského súdu nesporné, že správca dane zistil základ dane a určil daň pre rok 2015 podľa pomôcok, o čom bol vyhotovený Protokol o určení dane podľa pomôcok č. 2015/11/00355 zo dňa 09.11.2015. Protokol o určení dane podľa pomôcok nahrádza nepodané daňové priznanie, ktoré bol daňovník povinný podať. V zmysle § 99e zákona č. 582/2004 Z. z. je takýto protokol o určení dane podľa pomôcok podkladom pre vyrubenie dane pre každé ďalšie zdaňovacie obdobie, až kým sa nezmení stav vo vlastníctve žalobcových nehnuteľností a tento z toho dôvodu nepodá čiastkové daňové priznanie, alebo kým jeho daňová povinnosť nezanikne.

4. Námietka, že správca dane žalobcovi nedoručil výzvu na vyjadrenie sa k protokolu o určení dane podľa pomôcok, čo žalobca preukazoval vlastným čestným prehlásením, nebola podľa krajského súdu dôvodná. Podľa údajov na príslušnej doručke zásielka, ktorú žalobca prevzal 30.11.2015, obsahovala tak protokol, ako aj výzvu. Krajský súd v tomto kontexte konštatoval, že riadne vyhotovená doručka má povahu verejnej listiny. Žalobca preukazoval opak svojím vlastným tvrdením, čo nie je podľa krajského súdu žiadny dôkaz.

5. Krajský súd uviedol, že podstata vzájomného sporu medzi žalobcom a žalovaným spočívala v tom, že žalobca trval na tom, že k zmene druhu pozemkov, ktoré vlastní, nedošlo žiadnym rozhodnutím a nemôže k nej dôjsť na základe identifikácie parciel a ani na základe ROEP. Takéto dôvody nemohli podľa krajského súdu obstať, pretože pre správcu dane sú rozhodné záväzné údaje katastra nehnuteľností. Vyplýva to zo znenia § 6 ods. 3 zákona č. 582/2004 Z. z., podľa ktorého na zaradenie pozemku je určujúce zaradenie pozemku podľa katastra. Krajský súd poukázal na to, že druh pozemku evidovaného ako parcela registra „E“, nie je záväzným údajom. Uviedol, že kataster dodáva dostatok technických informácií na to, aby pozemok registra „E“ mohol byť identifikovaný s pozemkom registra „C“ tak, aby bola určená výmera, v ktorej pozemok registra „E“ zasahuje do tej ktorej parcely alebo tých ktorých parciel registra „C“. Takáto identifikácia je nevyhnutná pre správne určenie dane v prípade, že daňovník má na liste vlastníctva uvedené parcely registra „E“, kde nie je druh pozemku uvedený ako záväzný údaj.

6. K tomu, že žalobca predkladal v súdnom konaní ako dôkaz o nezákonnosti napadnutých rozhodnutí geometrický plán, podľa ktorého má byť iný druh pozemkov, ako je uvedený v katastri nehnuteľností, krajský súd uviedol, že pre rozhodnutie správneho súdu je rozhodujúci stav v čase právoplatnosti rozhodnutia správneho orgánu a že správny súd nie je súdom skutkovým a nenahrádza činnosť správneho orgánu. Žalovaný v zmysle odôvodnenia napadnutého rozsudku správne vychádzal zo záväzných údajov katastra a predloženie geometrického plánu a ani ortofoto mapy v daňovom konaní nepovažoval za preukázanie, že záväzné údaje katastra sú nehodnoverné alebo nesprávne. Je tomu tak

z dôvodu, že na zápis iného druhu pozemku, ako je zapísaný v katastri podľa údajov registra „C“, ak ide o poľnohospodársku pôdu, ktorou je v zmysle zákona č. 220/2004 Z.z. aj záhrada, je potrebné v zmysle tohto predpisu aj rozhodnutie orgánu ochrany poľnohospodárskej pôdy. To platí aj v prípade, že ide o pozemky, ktoré sú zalesnené (§ 10 ods. 2 zákona č. 220/2004 Z.z.).

7. Krajský súd uzavrel, že žalobca v preskúvanom konaní tvrdil výlučne to, že na liste vlastníctva má zapísané pozemky registra „E“ s iným druhom pozemku, avšak nepredkladal žiadne dôkazy o nesprávnosti zápisu druhu pozemku v katastri v registri „C“. Podstatné v daných prípadoch podľa krajského súdu bolo, že správca dane zistil, že žalobca v podanom daňovom priznaní uviedol údaje o druhu ním vlastnených pozemkov rozdielne od údajov, ktoré boli v katastri zapísané v registri „C“ v rozhodnom období. Túto skutočnosť správne vyhodnotil ako zmenu, pre ktorú je potrebné, aby daňovník podal čiastkové daňové priznanie.

8. O trovách konania správny súd rozhodol tak, že žalobcovi nepriznal náhradu trov konania, a to s poukazom na ust. § 167 SSP.

II.

Kasačná sťažnosť, vyjadrenie

9. Proti napadnutému rozsudku podal žalobca v procesnom postavení sťažovateľa (ďalej len „sťažovateľ“) v zákonnej lehote kasačnú sťažnosť podľa § 440 ods. 1 písm. g/ a f/ SSP, v ktorej navrhol, aby kasačný súd napadnutý rozsudok zmenil tak, že zruší napadnuté rozhodnutia žalovaného a rozhodnutia správcu dane a vec vráti orgánu verejnej správy na ďalšie konanie.

10. Sťažovateľ ku dôvodu kasačnej sťažnosti podľa ust. § 440 ods. 1 písm. f/ SSP uviedol, že správny súd sa v odôvodnení napadnutého rozsudku nezaoberal vyjadreniami sťažovateľa zo dňa 22.11.2016 a 05.12.2016 a tieto vo svojom rozsudku ani nespomenul. V podaniach zo dňa 22.11.2016 a 05.12.2016 konkretizoval dôvody nezákonnosti vo vzťahu k predmetu konania a krajský súd sa k týmto skutočnostiam vôbec nevyjadril.

11. Tiež namietal, že správny súd vec nesprávne právne posúdil (ust. § 440 ods. 1 písm. g/ SSP) tým, že potvrdil zákonnosť napadnutých rozhodnutí, pričom tieto sa nevyrovnali s tvrdením sťažovateľa, že nebol povinný podať čiastkové daňové priznanie, nakoľko nedošlo k zmene druhu a výmer pozemkov.

12. Sťažovateľ sa odvolal na roky 2014 a 2013, kde mu správca dane vyrubil daň z pozemkov v sume 149,73 eura, pričom skutkový stav sa oproti uvedeným rokom nezmenil.

13. Sťažovateľ ďalej namietal, že žalovaný a správca dane neprihliadli na skutočnosti, z ktorých pre neho ako daňový subjekt vyplývali výhody, ktoré namietal vo vyjadrení zo dňa 22.11.2016. Jednalo sa o povinnosť správcu dane si na účely vyrubenia dane zabezpečiť aj program starostlivosti o les, a to v súlade s § 6 ods. 3 zákona č. 582/2004 Z. z. V nadväznosti na to poukázal na znenie ustanovenia § 3 ods. 1, 2 a 4 zákona č. 326/2005 Z.z. o lesoch a ustanovenia § 10 ods. 1-5 zákona č. 220/2004 Z.z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy, v súvislosti s ktorými bol toho názoru, že k zmene druhu pozemku, resp. k rozhodnutiu o skutočnom druhu pozemku dochádza na základe zákonom špecifikovaných rozhodnutí a úkonov, a nie na základe toho, že správca dane zistil, že daňový subjekt uviedol v daňovom priznaní údaje o druhu ním vlastnených pozemkov rozdielne od údajov, ktoré boli v katastri zapísané v registri „C“.

14. Bol presvedčený, že k zmene druhu a výmery pozemkov na základe ROEP nedošlo. Poukázal na to, že identifikáciou parciel sa zistí približná poloha pozemku, nie je však určený na vykonanie zmeny druhu pozemku. Na základe identifikácie nedochádza k zmene druhu pozemku, ale sama slúži len ako podklad na zápis zmeny údajov katastra nehnuteľností.

15. Sťažovateľ poukázal na to, že na určenie dane podľa pomôcok neexistoval zákonný právny dôvod, pretože neboli splnené podmienky podľa ustanovenia § 99b ods. 1 zákona č. 582/2004 Z.z. a tiež § 48

Daňového poriadku, pretože po podaní daňového priznania nedošlo k zmene výmery a druhu pozemkov.

16. Taktiež poukázal na to, že za účelom identifikácie parciel „E“ na parcely „C“ žiadal o predĺženie lehoty, avšak túto mu správca dane predĺžil len do 21.09.2015 oznámením, ktoré mu bolo doručené dňa 21.09.2015, pričom opätovnej žiadosti o predĺženie lehoty správca dane nevyhovel a určil daň podľa pomôcok. Sťažovateľ namietal, že mu bol protokol o určení dane podľa pomôcok doručený bez výzvy na vyjadrenie. Tiež poukázal na to, že v opätovnej žiadosti o predĺženie lehoty zo dňa 21.09.2015 uviedol, „že prekrytie E KN, C KN a ortofoto mapy jasne poukazuje na to, že stav podľa C KN stavu je zrejme nesprávny.“

17. V súvislosti s vyrubení dane z nehnuteľností za rok 2016 sťažovateľ uviedol, že určenie dane podľa pomôcok za rok 2015 nemožno paušálne použiť na rok 2016, prípadne aj na ďalšie zdaňovacie obdobia - procesný postup a podmienky určenia majú byť správcom dane nanovo použité v každom zdaňovacom období.

18. Žalovaný vo vyjadrení ku kasačnej sťažnosti zo dňa 18.04.2017 uviedol, že sa plne stotožňuje so závermi obsiahnutými v napadnutom rozsudku a žiada kasačnú sťažnosť zamietnuť.

III.

Konanie na kasačnom súde

19. Prejednávaná vec bola dňa 02.06.2020 predložená Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky - ako súdu príslušnému na konanie a rozhodnutie - podľa právnej úpravy účinnej k danému dňu. Na Najvyššom súde Slovenskej republiky bola vec náhodným výberom pridelená na rozhodnutie senátu 6S - sp. zn. 6Sžfk/33/2020. S účinnosťou od 1. augusta 2021 (§ 101e ods. 1 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov) začal svoju právomoc vykonávať Najvyšší správny súd Slovenskej republiky, pričom k tomuto dňu prešiel z Najvyššieho súdu Slovenskej republiky na Najvyšší správny súd Slovenskej republiky výkon súdnictva vo všetkých veciach, v ktorých je od 1. augusta 2021 daná právomoc Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky (čl. 154g ods. 4 a 6 Ústavy Slovenskej republiky v spojení s § 101e ods. 2 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov). Prejednávaná vec bola preto zo zákonných dôvodov podľa predchádzajúcej vety náhodným výberom pridelená na rozhodnutie kasačnému senátu 4S Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky, ktorý o nej rozhodol v zložení uvedenom v záhlaví tohto rozhodnutia pod pôvodnou spisovou značkou.

20. Najvyšší správny súd Slovenskej republiky ako súd kasačný preskúmal rozsudok správneho súdu v medziach sťažnostných bodov (§ 438 ods. 2, § 445 ods. 1 písm. c/, ods. 2 SSP), pričom po zistení, že kasačná sťažnosť bola podaná oprávnenou osobou v zákonnej lehote (§ 442 ods. 1, § 443 ods. 2 písm. a/ SSP) a že ide o rozhodnutie, proti ktorému je kasačná sťažnosť prípustná (§ 439 ods. 1 a ods. 2 SSP), vo veci v zmysle § 455 SSP nenariadil pojednávanie a po neverejnej porade senátu jednomyselne dospel k záveru, že kasačná sťažnosť nie je dôvodná.

21. Z pripojeného administratívneho spisu kasačný súd zistil, že sťažovateľ podal dňa 30.01.2009 daňové priznanie k dani z nehnuteľností. Mesto Žarnovica vyzvalo sťažovateľa na doplnenie daňového priznania výzvou zo dňa 23.09.2014, ktorá bola žalobcovi doručená dňa 10.10.2014. Následne správca dane vydal rozhodnutie č. 2786/2015, ktorým vyrubil žalobcovi podľa pomôcok na rok 2015 daň z nehnuteľností v sume 964,84 eura. Žalovaný na základe podaného odvolania predchádzajúce rozhodnutie zrušil a vec vrátil správcovi dane na ďalšie konanie z dôvodu, že prvostupňové rozhodnutie nebolo preskúmateľné, keď správca dane nedodrжал postup určenia dane podľa pomôcok a riadne rozhodnutie neodôvodnil.

22. Správca dane následne dňa 31.07.2015 doručil sťažovateľovi výzvu zo dňa 28.07.2015, označenú ako Výzva na podanie čiastkového priznania k dani z nehnuteľností a predloženie identifikácie parciel registra „E“ na parcely registra „C“. V uvedenej výzve správca dane uviedol, že pri kontrole priznaní k

dani z nehnuteľnosti zistil, že sťažovateľ nepodal čiastkové priznanie k dani z nehnuteľnosti v k. ú. R. C. LV č. XX - titul nadobudnutia: Rozhodnutie správy katastra Žarnovica zo dňa 16.03.2009 o schválení ROEP - C 1/2009-PVZ 7/09. Správca dane zdôraznil, že záväzným údajom nie je druh pozemku evidovaný ako parcela registra E a uviedol, že určuje záväzné druhy pozemkov podľa údajov parciel registra „C“. Na základe týchto skutočností bol sťažovateľ vyzvaný, aby v lehote 15 dní od doručenia tejto výzvy predložil čiastkové priznanie k dani z nehnuteľností podľa LV č. XX a zároveň bol poučený o možnosti určenia dane podľa pomôcok.

23. Sťažovateľ požiadal listom zo dňa 25.08.2015 o predĺženie lehoty, na čo správca dane listom zo dňa 31.08.2015, ktorý bol sťažovateľovi doručený dňa 18.09.2015, odpovedal tak, že uvedenú lehotu predĺžil do dňa 21.09.2015. Následne sťažovateľ listom zo dňa 21.09.2015 požiadal znovu o predĺženie lehoty, z dôvodu potreby vyhotovenia geometrického plánu, vrátane jeho overenia príslušným katastrálnym odborom okresného úradu. K uvedenej žiadosti priložil aj ortofoto mapu, ktorou argumentoval, že sa jedná o les, nie o záhradu. Správca dane listom zo dňa 24.09.2015, ktorý bol sťažovateľovi doručený 16.10.2015 žiadosti o predĺženie lehoty nevyhovел, a to s poukazom na to, že na predloženie identifikácie parciel bol už sťažovateľ vyzývaný pôvodne dňa 23.09.2014 a po zrušení rozhodnutia správcu dane dňa 28.07.2015, avšak túto identifikáciu nepredložil.

24. Správca dane sťažovateľovi dňa 28.10.2015 doručil oznámenie o určovaní dane podľa pomôcok zo dňa 07.10.2015. Následne bol vypracovaný protokol o určení dane podľa pomôcok č. 2015/11/0035 zo dňa 09.11.2015, ktorý bol v zmysle pripojenej doručky doručený sťažovateľovi dňa 30.11.2015 spolu s výzvou na vyjadrenie sa k zisteniam uvedeným v protokole. Z protokolu o určení dane podľa pomôcok č. 2015/11/00355 zo dňa 09.11.2015 vyplýva, že v prípade pozemkov evidovaných ako parcely registra „E“ správca dane určil záväzné druhy pozemkov podľa údajov parciel registra „C“ na základe identifikácie parciel. Správca dane tiež uviedol, že lesné pozemky zistené na základe identifikácie parciel nie sú predmetom dane, pretože nie sú na nich hospodárske lesy.

25. Správca dane rozhodnutím č. 5790/2015 zo dňa 04.01.2016 vyrubil sťažovateľovi daň z nehnuteľností na rok 2015 vo výške 964,84 eura. Rozhodnutie odôvodnil tým, že daň bola vyrubená podľa § 99e ods. 1 zák. č. 582/2004 Z.z. a podľa § 68 daňového poriadku. Základ dane bol určený podľa skutočností zistených pri určovaní dane podľa pomôcok v súlade s § 48 ods. 2 Daňového poriadku, ktoré vykonal správca dane u daňovníka 07.10.2015 v súlade s protokolom o určení dane podľa pomôcok č. 2015/11/00355 zo dňa 09.11.2015, ktorý bol daňovníkovi doručený 30.11.2015. Daňová povinnosť bola vypočítaná sadzbami dane z nehnuteľností určenými správcou dane vo Všeobecne záväznom nariadení o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady č. 5/2014 účinnom od 01.01.2015.

26. Žalovaný napadnutým rozhodnutím 1 potvrdil rozhodnutie správcu dane č. 5790/2015 zo dňa 04.01.2016.

27. Správca dane rozhodnutím č. 5624/2016 zo dňa 03.05.2016 vyrubil žalobcovi na rok 2016 daň z nehnuteľností v sume 964,84 eura. Svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že daň vyrubil podľa § 99e ods. 1 zákona č. 582/2004 Z. z. a podľa Daňového poriadku. Pri určení základu dane použil údaje z predloženého daňového priznania a iných platných dokladov, ktoré mal k dispozícii. Daňová povinnosť bola vypočítaná sadzbami dane z nehnuteľností určenými správcou dane vo Všeobecnom zariadenom nariadení o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady č. 5/2015 účinného od 1. januára 2016.

28. Žalovaný napadnutým rozhodnutím 2 rozhodnutie správcu dane č. 5624/2016 zo dňa 03.05.2016 potvrdil. K skutočnosti že sťažovateľ k odvolaniu zo dňa 05.06.2016 priložil geometrický plán vypracovaný dňa 27.04.2016 žalovaný uviedol, že vzhľadom na ust. § 18 ods. 2 zákona č. 582/2004 Z.z. je na vyrubenie dane rozhodujúci stav k 1. januáru zdaňovacieho obdobia, preto naň bude môcť prihliaďať až v roku 2017.

IV.

Právne predpisy, právne názory kasačného súdu

29. Podľa § 2 ods. 1 a 2 SSP, v správnom súdnictve poskytuje správny súd ochranu právam alebo právom chráneným záujmom fyzickej osoby a právnickej osoby v oblasti verejnej správy a rozhoduje v ďalších veciach ustanovených týmto zákonom. Každý, kto tvrdí, že jeho práva alebo právom chránené záujmy boli porušené alebo priamo dotknuté rozhodnutím orgánu verejnej správy, opatrením orgánu verejnej správy, nečinnosťou orgánu verejnej správy alebo iným zásahom orgánu verejnej správy, sa môže za podmienok ustanovených týmto zákonom domáhať ochrany na správnom súde.

30. Podľa § 6 ods. 1 SSP, správne súde v správnom súdnictve preskúmajú na základe žalôb zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy, opatrení orgánov verejnej správy a iných zásahov orgánov verejnej správy, poskytujú ochranu pred nečinnosťou orgánov verejnej správy a rozhodujú v ďalších veciach ustanovených týmto zákonom.

31. Podľa § 6 ods. 1, 3 a 4 zákona č. 582/2004 Z.z., v znení účinnom v čase vydania napadnutého rozhodnutia 1, predmetom dane z pozemkov sú pozemky na území Slovenskej republiky v tomto členení:

- a) orná pôda, chmeľnice, vinice, ovocné sady, trvalé trávnaté porasty,
- b) záhrady,
- c) zastavané plochy a nádvoria, ostatné plochy,
- d) lesné pozemky, na ktorých sú hospodárske lesy, rybníky s chovom rýb a ostatné hospodársky využívané vodné plochy,
- e) stavebné pozemky.

(3) Na zaradenie pozemku do príslušnej skupiny podľa odseku 1 je určujúce zaradenie pozemku podľa katastra, ak v odseku 4 nie je ustanovené inak. Pre zaradenie lesného pozemku do kategórie lesa je určujúci program starostlivosti o lesy.

(4) Na účely tohto zákona sa za stavebný pozemok považuje pozemok uvedený v právoplatnom stavebnom povolení až do právoplatnosti kolaudačného rozhodnutia na stavbu, ktorá je predmetom dane zo stavieb podľa § 10 ods. 2, alebo stavba s bytmi a nebytovými priestormi, ktoré sú predmetom dane z bytov podľa § 14. Celkovú výmeru stavebného pozemku tvoria parcely, ktorých parcelné čísla sú uvedené v právoplatnom stavebnom povolení.

32. Podľa § 18 ods. 2 zákona č. 582/2004 Z.z., na vyrubenie dane z nehnuteľností je rozhodujúci stav k 1. januáru zdaňovacieho obdobia. Na zmeny skutočností rozhodujúcich pre daňovú povinnosť, ktoré nastanú v priebehu zdaňovacieho obdobia, sa neprihliada, ak tento zákon neustanovuje inak. V prípade nadobudnutia nehnuteľnosti vydražením v priebehu roka daňová povinnosť vzniká prvým dňom mesiaca nasledujúceho po dni, v ktorom sa vydražiteľ stal vlastníkom nehnuteľnosti alebo prvým dňom mesiaca nasledujúceho po dni schválenia príklepu súdom. Pri zániku vlastníckych práv vydražením daňová povinnosť zaniká posledným dňom mesiaca, v ktorom zanikli vlastnícke práva k vydraženej nehnuteľnosti. Pri nadobudnutí nehnuteľnosti dedením v priebehu roka daňová povinnosť dedičovi vzniká prvým dňom mesiaca nasledujúceho po dni, v ktorom sa dedič stal vlastníkom nehnuteľnosti na základe právoplatného osvedčenia o dedičstve alebo rozhodnutia o dedičstve.

33. Podľa § 99a ods. 1 zákona č. 582/2004 Z.z., priznanie k dani z nehnuteľností, k dani za psa, k dani za predajné automaty a k dani za nevýherné hracie prístroje je daňovník povinný podať príslušnému správcom dane do 31. januára toho zdaňovacieho obdobia, v ktorom mu vznikla daňová povinnosť k týmto daniam alebo niektorej z nich podľa stavu k 1. januáru zdaňovacieho obdobia, ak odseky 2 a 3 neustanovujú inak. Daňovník nie je povinný podať priznanie k dani z nehnuteľností, ak je pozemok, stavba, byt alebo nebytový priestor v bytovom dome oslobodený od dane podľa § 17 ods. 1 písm. a/ a b/.

34. Podľa § 99b ods. 1 zákona č. 582/2004 Z.z., ak daňovník podal priznanie k dani z nehnuteľností, k dani za psa, k dani za predajné automaty a k dani za nevýherné hracie prístroje podľa § 99a a stane sa vlastníkom, správcom, nájomcom alebo užívateľom ďalšej nehnuteľnosti alebo dôjde k zmene druhu alebo výmery pozemku, účelu využitia stavby, bytu alebo nebytového priestoru alebo mu zanikne

vlastníctvo, správa, nájom alebo užívanie nehnuteľností, je povinný podať čiastkové priznanie k dani z nehnuteľností príslušnému správcovi dane v lehote podľa § 99a ods. 1.

35. Podľa § 99e ods. 1, 6 zákona č. 582/2004 Z. z., daň z nehnuteľností, daň za psa, daň za predajné automaty a daň za nevýherné hracie prístroje vyrubuje správca dane každoročne podľa stavu k 1. januáru príslušného zdaňovacieho obdobia na celé zdaňovacie obdobie jedným rozhodnutím, ak odseky 2 až 4, 6 a 7 neustanovujú inak.

(6) Správca dane na základe dodatočného priznania a dodatočného čiastkového priznania vyrubí rozhodnutím rozdiel dane z nehnuteľností, dane za psa, dane za predajné automaty a dane za nevýherné hracie prístroje na zdaňovacie obdobie, ktorého sa dodatočné priznanie týka, a tiež na nasledujúce zdaňovacie obdobia, v ktorých boli daň z nehnuteľností, daň za psa, daň za predajné automaty a daň za nevýherné hracie prístroje vyrubená aj bez podania priznania k dani z nehnuteľností, k dani za psa, k dani za predajné automaty a k dani za nevýherné hracie prístroje alebo niektorej z nich a čiastkového priznania k týmto daniam alebo niektorej z nich, ak sa na nasledujúce zdaňovacie obdobia dodatočné priznanie vzťahuje.

36. Podľa § 48 ods. 1-3, ods. 5 Daňového poriadku, v znení účinnom v čase vydania napadnutého rozhodnutia 1, správca dane zistí základ dane a určí daň podľa pomôcok, ak daňový subjekt

a) nepodá daňové priznanie ani na výzvu správcu dane,

b) nesplní povinnosť v lehote určenej správcom dane vo výzve na odstránenie nedostatkov daňového priznania a správca dane nezačal daňovú kontrolu,

c) nesplní pri preukazovaní ním uvádzaných skutočností niektorú zo svojich zákonných povinností, v dôsledku čoho nemožno daň správne zistiť alebo

d) neumožní vykonať daňovú kontrolu; to neplatí, ak ide o daňovú kontrolu podľa § 46 ods. 2.

(2) Správca dane oznámi daňovému subjektu určovanie dane podľa pomôcok, ak nastanú skutočnosti uvedené v odseku 1, pričom dňom začatia určovania dane podľa pomôcok je deň uvedený v oznámení. Určovanie dane podľa pomôcok vykoná správca dane, ktorý doručil daňovému subjektu oznámenie podľa prvej vety.

(3) Správca dane je pri určení dane oprávnený použiť pomôcky, ktoré má k dispozícii alebo ktoré si zaobstará bez súčinnosti s daňovým subjektom. Pomôckami môžu byť najmä listiny, daňové priznania, výpisy z verejných zoznamov, daňové spisy iných daňových subjektov, znalecké posudky, výpovede objasňujúce skutočnosti rozhodujúce pre správne určenie dane, správy a vyjadrenia iných správcov dane, štátnych orgánov a obcí, záujmových združení, výpisy z účtov vedených v poskytovateľoch platobných služieb a vlastné poznatky správcu dane zo zdaňovania dotknutého daňového subjektu, alebo podobných daňových subjektov.

(5) Pri určení dane podľa pomôcok je správca dane povinný prihliadnúť tiež na zistené okolnosti, z ktorých vyplývajú výhody pre daňový subjekt, aj keď ním neboli uplatnené.

37. Podľa § 49 ods. 1, 3 daňového poriadku, o určení dane podľa pomôcok správca dane vyhotoví protokol o určení dane podľa pomôcok, ktorý doručí daňovému subjektu spolu s výzvou na vyjadrenie. Na obsah tohto protokolu sa primerane vzťahuje § 47. Súčasťou protokolu o určení dane podľa pomôcok je aj súpis pomôcok, na základe ktorých správca dane určil daň.

(3) Určenie dane podľa pomôcok je ukončené dňom doručenia protokolu o určení dane podľa pomôcok podľa odseku 1.

38. Podľa § 1 ods. 1, 2 zákona č. 162/1995 Z. z. o katastri nehnuteľností a o zápise vlastníckych a iných práv k nehnuteľnostiam (katastrálny zákon) v znení účinnom v čase vydania napadnutého rozhodnutia 1 (ďalej len „katastrálny zákon“), kataster nehnuteľností (ďalej len „kataster“) je geometrické určenie, súpis a popis nehnuteľností. Súčasťou katastra sú údaje o právach k týmto nehnuteľnostiam, a to o vlastníckom práve, záložnom práve, vecnom bremene, o predkupnom práve, ak má mať účinky vecného práva, ako aj o právach vyplývajúcich zo správy majetku štátu, zo správy majetku obcí, zo správy majetku vyšších územných celkov, o nájomných právach k pozemkom, ak nájomné práva trvajú alebo majú trvať najmenej päť rokov (ďalej len „právo k nehnuteľnosti“).

(2) Kataster tvoria katastrálne operáty usporiadané podľa katastrálnych území.

39. Podľa § 70 ods. 1, 2 katastrálneho zákona, údaje katastra uvedené v § 7 sú hodnoverné, ak sa nepreukáže opak.

(2) Údaje katastra, a to údaje o právach k nehnuteľnostiam, parcelné číslo, geometrické určenie nehnuteľnosti, druh pozemku, geometrické určenie a výmera katastrálneho územia, názov katastrálneho územia, výmera poľnohospodárskej jednotky alebo lesnej hospodárskej jednotky, alebo organizačnej jednotky, údaje o základných a podrobných polohových bodových poliach, údaje o bodových poliach, ako aj štandardizované geografické názvy sú hodnoverné a záväzné, ak sa nepreukáže opak. Záväzným údajom katastra nie je druh pozemku evidovaného ako parcela registra „E“.

40. Podľa § 71 ods. 1 katastrálneho zákona, záväzné údaje katastra sa používajú najmä na ochranu práv k nehnuteľnostiam, na účely správy daní a poplatkov, na ochranu poľnohospodárskeho pôdneho fondu, ochranu lesného pôdneho fondu, tvorbu a ochranu životného prostredia, hospodársku činnosť a na informačné systémy o nehnuteľnostiach.

41. Najvyšší správny súd Slovenskej republiky po oboznámení sa s rozsahom a dôvodmi kasačnej sťažnosti proti napadnutému rozsudku, po preskúmaní napadnutého rozsudku, napadnutých rozhodnutí žalovaného v spojení s prvostupňovými rozhodnutiami správcu dane a po oboznámení sa s obsahom pripojeného administratívneho spisu nezistil žiaden dôvod na to, aby sa odchyľil od logických argumentov a relevantných právnych záverov obsiahnutých v odôvodnení napadnutého rozsudku.

42. Sťažovateľ namietal v kasačnej sťažnosti najmä to, že nedošlo k zmene druhu alebo výmery pozemku, preto nebol povinný podať čiastkové priznanie k dani z nehnuteľností a správca dane nebol oprávnený mu vyrubiť daň z nehnuteľností za roky 2015 a 2016 podľa pomôcok.

43. Kľúčovou otázkou teda bolo, či správca dane v predmetnej veci vychádzal zo správnych údajov, vychádzal z druhu pozemkov podľa údajov parcel registra „C“ k 1. januáru zdaňovacieho obdobia.

44. Predmetom dane z pozemkov sú pozemky na území Slovenskej republiky, a to podľa druhového členenia uvedeného v ustanovení § 6 zákona č. 582/2004 Z. z., ktoré s výnimkou stavebných pozemkov je takmer rovnaké ako druhové členenie pozemkov upravené v zákone katastrálnom. Zákon č. 582/2004 Z. z. totiž výslovne v ustanovení § 6 ods. 3 vo vzťahu k určaniu daňovníka a predmetu dane z nehnuteľnosti (dane z pozemkov) odkazuje na údaj uvedený v katastri nehnuteľností. Pre zaradenie pozemku do príslušnej skupiny na účely vyrubenia dane je teda určujúce zaradenie pozemku podľa katastra s jedinou výnimkou, a tá sa týka pozemkov, na ktoré bolo vydané stavebné povolenie.

45. Na rozdiel od dane zo stavieb, pre ktorú zákonodarca určil ako kritérium pre zaradenie do tejto kategórie podľa § 10 ods. 1 zákona č. 582/2004 Z. z. účel stavby, teda materiálny prístup, pre zaradenie do kategórie dane pozemku je formálny prístup, ktorý je, s výnimkou stavebných pozemkov, spätý s materiálnou publicitou katastra nehnuteľností.

46. Ustanovenie § 2 katastrálneho zákona definuje hlavné úlohy a ciele katastra nehnuteľností, konkrétne ustanovuje, že kataster nehnuteľností slúži aj ako informačný systém, najmä na ochranu práv k nehnuteľnostiam, na daňové účely a poplatkové účely, na oceňovanie nehnuteľností, najmä pozemkov, na ochranu poľnohospodárskeho pôdneho fondu a lesného pôdneho fondu, na tvorbu a ochranu životného prostredia, na ochranu nerastného bohatstva, na ochranu národných kultúrnych pamiatok a ostatných kultúrnych pamiatok ako aj chránených území a prírodných výtvorov a budovanie ďalších informačných systémov o nehnuteľnostiach.

47. Podľa názoru kasačného súdu, krajský súd sa v odôvodnení napadnutého rozsudku dostatočne zaoberal tým, že na zaradenie pozemku je určujúce zaradenie pozemku podľa katastra a že preto správca dane a žalovaný správne vychádzali z údajov na parcelách registra „C“. Kasačný súd preto môže len odkázať na dôvody napadnutého rozsudku, pokiaľ ide o argumentáciu, že druh pozemku parcely registra „E“ nie je záväzným údajom.

48. Pri druhu pozemku sa záväznosť tohto údajja rozlišuje vo vzťahu k tomu, či ide o pozemok evidovaný ako parcela registra „C“ alebo parcela registra „E“. Hodnoverným a záväzným údajom je totiž druh pozemku len pri parcele registra „C“. Na uvedené bol sťažovateľ výslovne upozornený už vo výzve na podanie čiastkového priznania k dani z nehnuteľností a predloženie identifikácie parciel registra „E“ na parcely registra „C“ zo dňa 28.07.2015.

49. Z uvedeného vyplýva, že po podaní daňového priznania došlo k zmene druhu pozemkov a teda boli splnené zákonné predpoklady podľa ustanovenia § 99b ods. 1 zákona č. 582/2004 Z.z. na podanie čiastkového daňového priznania, nakoľko došlo k zmene druhu pozemku v katastri podľa údajov registra „C“.

50. Rovnako je potrebné poukázať na ustanovenie § 18 ods. 2 zákona č. 582/2004 Z.z., v zmysle ktorého na vyrubenie dane z nehnuteľností je rozhodujúci stav k 1. januáru zdaňovacieho obdobia. Na zmeny skutočností rozhodujúcich pre daňovú povinnosť, ktoré nastanú v priebehu zdaňovacieho obdobia, sa neprihliada, ak tento zákon neustanovuje inak. Sťažovateľ ani po výzve správcu dane nespĺnil oznamovaciu povinnosť v zmysle § 18 zákona č. 582/2004 Z.z., nepodal ani čiastkové daňové priznanie k dani z nehnuteľností na rok 2015 ani 2016, v ktorom by uviedol zmeny skutočností rozhodujúcich na vyrubenie dane. Správne preto správca dane a napokon aj žalovaný vychádzali z údajov uvedených na liste vlastníctva k 1. januáru príslušného zdaňovacieho obdobia.

51. Nakoľko sťažovateľ ani napriek výzve zo dňa 28.07.2015 čiastkové daňové priznanie nepodal, bol správca dane oprávnený použiť postup podľa § 48 Daňového poriadku. Správny súd v napadnutom rozsudku správne poukázal aj na to, že z príslušnej doručenky, ktorá je verejnou listinou vyplýva, že sťažovateľovi bola výzva na vyjadrenie k protokolu o určení dane podľa pomôcok doručená dňa 30.11.2015.

52. V súvislosti s námietkou sťažovateľa, že určenie dane podľa pomôcok za rok 2015 nemožno paušálne použiť na rok 2016, prípadne aj na ďalšie zdaňovacie obdobia, sa kasačný súd stotožňuje s právnym názorom krajského súdu. V zmysle § 99e zákona č. 582/2004 Z. z. bol správne príslušný protokol o určení dane podľa pomôcok podkladom pre vyrubenie dane pre zdaňovacie obdobie roku 2016 - ako ďalšie zdaňovacie obdobie, v ktorom k 1. januáru nedošlo k záväznej zmene druhu alebo výmery pozemkov, nedošlo k zmene vo vlastníctve žalobcových nehnuteľností, sťažovateľ nepodal čiastkové daňové priznanie ani jeho daňová povinnosť nezanikla.

53. Skutočnosť, že správca dane napriek ROEP-u sťažovateľovi ako daňovému subjektu za roky 2014 a 2013 vyrubil daň z pozemkov v sume 149,73 eura vyplynula z toho, že správca dane zistil rozpor medzi záväznými údajmi katastra až v roku 2014, o čom bol sťažovateľ upovedomený vo výzve zo dňa 23.09.2014, ktorá mu bola doručená 10.10.2014. Sťažovateľ sa nemôže domáhať nezákonnosti napadnutých rozhodnutí tým, že poukáže na rozhodnutia z predchádzajúcich rokov, v ktorých správca dane vychádzal z neaktuálnych údajov tak, ako to podal v daňovom priznaní v roku 2009.

54. Sťažovateľ ku dôvodu kasačnej sťažnosti podľa ust. § 440 ods. 1 písm. f/ SSP uviedol, že správny súd sa v odôvodnení napadnutého rozsudku nezaoberal vyjadreniami sťažovateľa zo dňa 22.11.2016 a 05.12.2016 ktorými namietal, že žalovaný a správca dane neprihliadli na skutočnosti, z ktorých pre neho ako daňový subjekt vyplývali výhody. Jednalo sa o povinnosť správcu dane si na účely vyrubenia dane zabezpečiť aj program starostlivosti o les, a to v súlade s § 6 ods. 3 zákona č. 582/2004 Z. z. Túto argumentáciu následne ešte rozšíril v kasačnej sťažnosti o konkrétne právne predpisy upravujúce tento program starostlivosti o les.

55. Kasačný súd vo vzťahu k uvedenému konštatuje, že v súvislosti s uplatnením tejto námietky z procesnoprávneho hľadiska nebola dodržaná koncentračná zásada - sťažovateľ túto skutočnosť v správnej žalobe nenamietal a išlo teda o novú námietku. Výkon správneho súdnictva je založený iba na návrhovej slobode účastníka (žalobcu), t.j. zodpovednosti za obranu svojich práv (vigilantibus leges sunt scriptae). Súčasťou systému zodpovednosti účastníka za obranu svojich práv je aj uplatňovanie koncentračnej zásady v správnom súdnom konaní, ktorá sa prejavuje predovšetkým v stanovení

dvojmesačnej prepadnej lehoty na vymedzenie všetkých žalobných bodov, teda tvrdení o porušení určitého právneho predpisu v postupe alebo rozhodnutí správneho orgánu (§ 181 ods. 1, § 183 SSP). V uvedenej lehote je žalobca povinný stanoviť hranice súdneho prieskumu napadnutého rozhodnutia a nastoliť okruh otázok, ku ktorým správny súd zaujme stanovisko a urobí záver o tom, či postup a rozhodnutie orgánu verejnej správy bol z namietaného hľadiska v súlade alebo v rozpore s právnymi predpismi. Na dôvody žaloby, ktoré neboli uplatnené v stanovenej lehote, súd neprihliada, až na výnimky stanovené zákonom (§ 134 ods. 2 SSP). Nakoľko sa v predmetnej veci zjavne nejedná o výnimku podľa ustanovenia § 134 ods. 2 SSP, krajský súd nepochybil, keď sa uvedenej argumentácii sťažovateľa osobitne nevenoval.

56. Pre úplnosť však kasačný súd dodáva, že námietka sťažovateľa, poukazujúca na povinnosť správcu dane si na účely vyrubenia dane zabezpečiť aj program starostlivosti o les (§ 6 ods. 3 zákona č. 582/2004 Z.z. .) zjavne nebola pre toto konanie relevantná ani z materiálneho hľadiska. Z administratívneho spisu vyplýva, že sťažovateľ v daňovom priznaní z roku 2009 uviedol k popisu pozemkov na LV č. XX, kat. územie R. C., parc. č. XXX/X, XXX/X, XXX/X, že sa jedná o lesné pozemky. Sťažovateľom naznačovaná interpretácia, v zmysle ktorej, ak v daňovom priznaní priznal pozemky ako lesné, nebolo ich možné prekvalifikovať do inej kategórie bez rozhodnutia na úseku starostlivosti o les, je v priamom rozpore s obsahom ním namietanej normy § 6 ods. 3 zákona č. 582/2004 Z. z. Z prvej vety ustanovenia § 6 ods. 3 zákona č. 582/2004 Z. z. vyplýva, že s výnimkou stavebných pozemkov, je na zaradenie pozemku do príslušnej skupiny určujúce zaradenie pozemku podľa katastra. Uvedené sa nepochybne vzťahuje aj na lesné pozemky. Ako bolo vyššie uvedené, druh jednotlivých pozemkov správne určený v súlade so záväznými údajmi katastra nehnuteľností. Z povahy druhej vety predmetného ustanovenia, na ktorú sa vo svojej námietke odvolával sťažovateľ, vyplýva, že program starostlivosti o lesy sa použije výlučne posúdenie, či lesný pozemok podlieha dani z pozemkov, a to kvôli skutočnosti, že podľa § 6 ods. 1 písm. d/ zákona č. 582/2004 Z. z. sú predmetom dane z pozemkov len tie lesné pozemky, na ktorých sú hospodárske lesy. Uvedená norma bola nakoniec zohľadnená aj v prípade sťažovateľa, nakoľko v protokole o určení dane podľa pomôcok č. 2015/11/00355 zo dňa 09.11.2015 je explicitne vysvetlené, že „lesné pozemky zistené na základe identifikácie parciel nie sú predmetom dane, pretože nie sú na nich hospodárske lesy.“ Rovnako z obsahu prvostupňových rozhodnutí pre daň z nehnuteľností - nielen na roky 2015 a 2016, ale aj na roky 2013 a 2014, vyplýva, že sťažovateľovi nebola v žiadnom z týchto rokov vyrubená daň za lesné pozemky, na ktorých sú hospodárske lesy (§ 6 ods. 1 písm. d/ zákona č. 582/2004 Z. z.).

57. Kasačný súd vo vzťahu k namietanému odôvodneniu krajského súdu teda konštatuje, že krajský súd sa v odôvodnení rozsudku dostatočne zaoberal pre konanie relevantnými námietkami a argumentmi. Správny súd nemusí dať detailné odpovede na všetky otázky nastolené účastníkom konania alebo odpovedať na každú jeho námietku, či argument, ale iba na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Preto odôvodnenie rozhodnutia správneho súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, by malo postačovať na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (obdobne aj rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II.ÚS 78/05 alebo sp. zn. II. ÚS 76/07).

58. Vychádzajúc z uvedeného a vzhľadom na to, že vznesené kasačné námietky neboli spôsobilé na zrušenie napadnutého rozsudku krajského súdu, Najvyšší správny súd Slovenskej republiky ako súd kasačný, kasačnú sťažnosť v zmysle § 461 SSP ako nedôvodnú zamietol.

59. O trovách kasačného konania rozhodol kasačný súd podľa § 167 ods. 1 SSP v spojení s § 467 ods. 1 SSP. Sťažovateľ v kasačnom konaní úspech nemal a žalovanému náhrada trov kasačného konania prislúcha len v prípadoch, ak to možno spravodlivo požadovať a po splnení zákonom stanovených podmienok len výnimočne (§ 168 SSP), ktoré podľa obsahu súdnych spisov nenastali.

60. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0 (§ 139 ods. 4 SSP).

Poučenie :

Proti tomuto rozsudku n i e j e prípustný opravný prostriedok.